

5.24.

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku i významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, ale aby také současně chápali výtvarnou kulturu jako nedílnou součást každodenního – vlastního života, estetické prostředí jako tvořivé a tvůrčí. Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. Vycházejí ze zcela přirozených aktivit spojených s velkou představivostí a hravostí. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují mezipředmětové projekty. Ty otevírají společný prostor pro získávání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a tak přispívají k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu. Současně si žáci uvědomují, že výtvarná kultura není samoučelná a že se netýká pouze jedinců, kteří se v ní realizují, ale že je součástí každodenního života nás všech. Estetické prožitky totiž pomáhají kultivovat člověka, jsou součástí citového života dětí i dospělých a často pomáhají otevřít cesty ke spolupráci nejen ve škole, ale i v celém životě. Pro vzdělávací oblast **Umění a kultura** platí bezesbýtku, že se učíme interaktivně, tedy vzájemným působením učitele na žáka a žáka na učitele.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je **Výtvarná výchova** postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě vlastní, vnímání a interpretaci umění, uměleckého díla. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazii, představivost, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí **Výtvarná výchova** vizuální obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování jsou žáci vedeni k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákům rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdelávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáky k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdelávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákům utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. i 2. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2., 3., 6., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce v 1. *vzdělávacím období* (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, ve 2. *období* (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomilejší výtvarné práci. Ve 3. *období* (6. až 9. ročník) se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci, vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnosti). Zaměřuje se rovněž větší měrou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování, a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka. Vzdelávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků. Výuka je realizována na 1. stupni v kmenových třídách, které svou výzdobou i vybaveností konkurují klasickým učebnám výtvarné výchovy, na 2. stupni probíhá pak většinou v odborných pracovnách. Současně žáci navštěvují galerie a výstavní prostory hl. města Prahy, kde se pod vedením učitelů seznamují s uměním minulosti i současnosti. Své místo ve výuce mají i výtvarné dílny, které pod odborným vedením nabízí a pořádá Národní galerie ve Veletržním paláci. Tyto dílny žákům pomáhají ověřovat si v praxi skutečné výtvarné dovednosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- prohlubuje v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti a realizovat je v souladu s předem stanoveným časovým plánem
- umožňuje žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- vytváří vstřícnou, přátelskou a podnětnou atmosféru pro pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech
- jde příkladem – neustále se zajímá o novinky v oboru, sleduje kulturní frontu a umělecké počiny, nevyhýbá se kritice a názorovým střetům

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky různým výtvarným technikám a používání vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- na modelových příkladech demonstruje vhodný algoritmus řešení problémů
- podporuje netradiční, osobitá řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání života a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- učí žáky naslouchat druhým a respektovat odlišnosti ve výtvarném projevu druhých
- vede žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám skupin, národů a národností
- sám otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, netoleruje nezdvořilost a pomluvy v okolí, umí obhájit svá stanoviska

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- prohlubuje v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé jeho šíři
- učí žáky kriticky hodnotit svou práci i práci ostatních
- respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních, spolupracuje s kolegy, vyměňuje si s nimi zkušenosti

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečnou možnost nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti i v celém světě
- vede žáky k sebeúctě a tím i k úctě ke svému okolí, toleranci k výtvarným počínům jiných
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu, využívá vhodně zvolených příkladů z historie umění
- vede žáky k ochraně přírody, životního prostředí a vlastního zdraví
- uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je připraven vždy pomoci komukoliv z žáků

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- stanovuje pravidla pracovních postupů při všech činnostech žáků, nejen při samostatné výtvarné práci
- učí žáky používat vhodné materiály, nástroje a techniky ve výtvarném projevu
- při výuce vytváří podnětné pracovní prostředí a systematicky vede žáky k plnění všech povinností a závazků
- pomáhá žákům uplatňovat získané dovednosti a znalosti při práci
- rozvíjí schopnosti týmové práce
- různými formami (exkurze, projektové vyučování, film, beseda) seznamuje žáky s uměleckými profesemi
- talentovaným žákům pomáhá při výběru vhodného studia (povolání), ve kterém by mohli uplatnit své nadání

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání tvary, objekty, jejich vzájemné kombinace a různá uspořádání
- vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytvořil, vybral nebo upravil

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama

Uplatňování subjektivity

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

Ověřování komunikačních účinků

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnání s vlastní interpretací
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

2.stupeň

Očekávané výstupy

Žák

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Učivo

Rozvíjení smyslové citlivosti

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

Uplatňování subjektivity

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizuálně dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

Ověřování komunikačních účinků

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické,

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
1.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní dovednosti - poznává vlastnosti barev - rozvíjí cit pro barvy - uplatňuje osobitost při výtvarné práci - rozvíjí cit pro prostor - rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí - rozezná vizuálně obrazné elementy - zachycuje své prožitky a představy - uplatňuje různé techniky - ovládá technické dovednosti a porovnává s ostatními - projevuje ve své vlastní tvorbě životní zkušenosti - vyjadřuje na základě prožitku postoj ke skutečnosti - pracuje s různými nástroji a materiálem - osvojuje si vzájemné souvislosti zobrazených předmětů - uplatňuje při práci představivost a fantazii - rozlišuje pozadí a popředí - vnímá vrstvení materiálu - kombinuje různé techniky - vytváří osobité výtvarné sdělení - objeví a pozná různé způsoby modelace - používá různé postupy při modelaci objemu - pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, ilustrátorů dětských knih - uvědomuje si kulturní bohatství národa 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o pomůcky a materiál - dodržování čistoty - první zachycení děje - vytvoření pracovního prostředí - objevení barvy - pokusy s mícháním barev - uplatňování uspořádání linie, tvarů, objemů, objektů - kresba, malba, kombinovaná technika - první seznámení s kompozicí - první seznámení se strukturou, s povrchem a jeho vlastnostmi - grafický záznam pohybu, plošný otisk - plocha, tvar, prolínání tvarů, překrývání, vrstvení, kombinování neobvyklých materiálů - experimenty s různými materiály - uvědomování si prostoru a hmoty - vrstvení a vršení jednotlivých částí - beseda o ilustracích, obrazech - návštěvy výstav - ilustrace pohádek - výtvarné vyprávění 	<p>VDO: Občanská společnost a škola</p> <p>EV: Vztah člověka k prostředí</p> <p>EGS: Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Mezipředmětové vztahy: M - geometrie (geom. útvary, obrazce, podobnost...) OSV: Kreativita</p> <p>Mezipředmětové vztahy: M - tělesa PČ - práce se stavebnicí</p> <p>MV: Vnímání autora mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: Čj - literární výchova</p>	

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
2.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje sama sebe ve výtvarném projevu - vyjadřuje vztahy kolem sebe, následnosti dějů - uvědomuje si podíl zraku - rozezná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti - výtvarně zpracovává a vyjadřuje své představy - vymýšlí, mění, dotváří různé techniky - vyjadřuje své fantazijní představy - rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus - vyjadřuje postoj ke skutečnosti na základě prožitku - vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou a prostředím, v němž žije - volně sestavuje vizuálně obrazné elementy - volí materiál a způsob k vyjádření vlastních představ - vnímá propojenost přírody s výtvarným vyjádřením - seznámí se s různými technikami koláže a uměleckou tvořivostí - ověří si souvislost mezi detailem a celkem - zjednodušuje, vybírá prvky - uplatňuje osobitost ve svém pojetí - pozná ilustrace našich předních ilustrátorů - aplikuje použití výtvarných technik na základě citového prožitku - užívá své smyslové vnímání k realizaci výtvarných představ - chápe rozdíl mezi obrazem a ilustrací 	<ul style="list-style-type: none"> - pokus o zachycení děje, vyprávění příběhu - neverbální napodobení, prostor, detail - hra s barvou, míchání barev - zhušťování, zředňování čar - kouzla s čarou v písku - práce s linií - kresba, malba, kombinovaná technika - pokusy s neobvyklými materiály - rytmus v pásu, střídání - změna prvků a barvy - funkce a tvar předmětů - prostor, prostředí, účelnost, terén - příroda, přírodní materiály, motivy - kolektivní a individuální práce - vytrhávání a lepení obrázků - děj, čas, změna a proměna - povrch, struktura, objem - ilustrátoři dětské knihy - besedy o umění - návštěva knihovny - výstavy - animovaný film - umělci a jejich díla 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj - literární výchova</p> <p>OSV: Kreativita</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Hv - rytmus v obraze, uměleckém díle</p> <p>EV: Vztah člověka k prostředí</p> <p>Kooperativní metody</p>	

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
3.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí svou vnímavost ke svému okolí - vytvoří ilustraci k pohádce či příběhu - popíše vztahy a děje kolem sebe, dovede je výtvarně zpracovat - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí - vyjadřuje své představy, kombinuje originálním způsobem linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - vyjadřuje své fantazijní představy - porovnává svůj způsob vyjádření s tvorbou ostatních - užívá techniky (koláž, frotáž) - zpracuje přírodní materiál - vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou (zvířetem) a prostředím, ve kterém žije - volně pracuje s vizuálně obraznými elementy - volí materiál a způsob vyjádření vlastních představ - používá souvislost mezi detailem a celkem - vybírá, zjednodušuje prvky - uplatňuje osobitost stylu - modeluje z plastelíny, moduritu, sádry - tvaruje papír - vytváří neobvyklé kompozice - domýšlí příběhy a kontexty - volí samostatně vizuální obrazné elementy - verbálně hodnotí dílo své i tvorbu ostatních - snaží se vstupovat do společného projektu - zapojuje do komunikace obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - vytvoří si své portfolio výtvarných prací - pozná díla současných ilustrátorů - porovná interpretaci děl malířů - uvažuje nad výtvarnými díly 	<ul style="list-style-type: none"> - zachycení děje, prožitku, nových zkušeností - ilustrace, vztah, detail a celek - neverbální napodobení, prostor, detail, pozadí, kompozice - práce s barvou, míchání barev - alternativní použití linie, objemu, plochy a textury - originální způsob vyjádření osobního prožitku - kresba, malba, kombinovaná technika - kombinace neobvyklých materiálů a technik - motivace založená na fantazii a smyslovém vnímání (nalepování, dotváření, tisk, otisk aj.) - prostor, oblast, prostředí, vliv na prostředí, účelnost, terén, zákoutí - reliéf, detail, celek a části - zjednodušení, stylizace - povrch, struktura, dekor - techniky plastického vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - experimenty s papírem - prostředí, prostor, kouzlo, písmo, atmosféra, vzpomínka - interpretace výtvarného díla - instalace výtvarných prací - portfolio - besedy s výtvarníky - výstavy, galerie - diskuze 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj - literární výchova</p> <p>EV: Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Pč</p> <p>OSV: Kreativita Tvořivé metody práce (např. kooperativní, projektové vyučování)</p> <p>OSV: Seberegulace a sebeorganizace Hodnocení, sebehodnocení</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Čj - čtení</p>	

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
4.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provede interpretaci vlastního pojetí - aktivně se zapojuje do výtvarných projektů - pracuje ve skupině - vyjadřuje své názory - pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy aj.) - vnímá rozdíly různých povrchů - užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku - kombinuje tyto prvky - zaměřuje se při tvorbě na projevení vlastních životních zkušeností - uspořádá tyto prvky ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - zhodnotí sebezpoznaní a smyslové citění - využije plošných tvarů - vytváří různé kompozice, v nichž uplatňuje svou osobitost - sleduje formát - zaměřuje se na tvorbu práce ve skupině, která má komunikační účinky pro jeho sociální vztahy - uplatňuje na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly v plošné, objemové a prostorové tvorbě - domýšlí, rozvíjí, dotváří myšlenky - uplatňuje osobitost svého vnímání - provede zjednodušení stylizace - porovnává rozdíly výtvarných děl - rozlišuje vhodnost použití obrazných vyjádření - odhaluje samostatně vlastní i přejaté znakové vyjádření srozumitelné ostatním - pracuje s portfoliem 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt, koncept, průzkum, plošné vyjádření, materiál - struktura (otisk, frotáž, monotyp) - hodnotící postoje - objem, tvar, barva a její podobnost, kontrast a rytmus - rozvržení plochy a objemu - struktura, stavba, pletivo, linie - vyjádření vztahu mezi objekty - statické a dynamické chápání - prostorové objekty (experiment, hra) - prostorové vyjádření - koláž, muchláž, reliéf, vrstva - recyklace materiálu - linie, obrys, silueta, animace - klid - pohyb - malba světlo - stín - skupinové činnosti - prostorové vidění - rovnoběžné zobrazení - oživení, personifikace, dotvoření, napodobení, akce - reakce - realita, tvorba, interpretace - šablona, celek, detaily, stylizace - účinek uměleckého díla současnosti i minulosti - rozlišování a vytváření znakových prostředků pro vyjádření statické i dynamické reality - výzdoba školy a třídy - výstavy, galerie - komics, animovaný film - fotografie - portfolio 	<p>OSV: Kooperace a kompetice</p> <p>EV: Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV: Komunikace</p> <p>Mezipředmětové vztahy: M - geometrie</p> <p>MKV: Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ</p> <p>MV: Stavba mediálních sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Pč</p>	

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
5.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná nepevné tvary kolem sebe (světlo, voda, vzduch, šumění...) - rozezná sebe jako součást svého okolí - rozlišuje popředí a pozadí, užívá získané znalosti ve vlastní tvorbě - odhadne světelné proměny v čase - vnímá barvy jako vlastnosti světla - posoudí proporce lidského těla, vztahy mezi jednotlivými částmi - posoudí proporce věcí - nalézá zajímavé tvary (i deformované) - aplikuje ve svém vyjádření tvar, barvu, kompozici - rozliší rytmy kolem sebe - určí sebe jako živého, vnímajícího člověka - zamýšlí se nad věcmi v jejich prostředí, nad vztahem mezi nimi a prostředím - určí si sama sebe jako součást vymezeného prostoru - zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - najde vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání - volí a kombinuje prostředky vhodné pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků - získá cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - užívá výtvarné zpracování přírodních materiálů - zapojuje do komunikace obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - tvořivě pracuje se svým portfoliem 	<ul style="list-style-type: none"> - bod, linie, tvar, plocha, síť - tečkovací technika, prstomalba - negativ - pozitiv - světlo, skvrna, plocha, barva, odstíny, pohyb vzduchu, vody - figura, stavba těla, proporce, schéma - pozorování, porovnávání - figurální kompozice, jednotlicí prvek, doplňkové barvy - studené - teplé barvy - kontrast barev, tvarů - rytmus v hudbě, v přírodě, v životě člověka - nefigurální umění, dekor - prostor, věci v prostoru, postava a prostor - mapování, instalace, vytyčení určitého prostoru - grafika, originál - kopie, pozitiv - negativ, písmo - vosková technika - tisk ze šablon - výtvarné prostředky - techniky plastického vyjadřování (modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů) - ikebana, koláž, dolepování - interpretace výtvarného díla - komics, ilustrace - počítačová ilustrace - komunikační grafika - výstavy, galerie, muzea - portfolio - sebehodnocení 	<p>Mezipředmětové vztahy: Př</p> <p>MKV: Lidské vztahy Kulturní diference Etnický původ Mezipředmětové vztahy: Př - lidské tělo</p> <p>OSV: Kreativita Mezipředmětové vztahy: Hv</p> <p>EV: Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV: Stavba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy: Inf, VI, Pč, Čj, Př</p>	

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
6.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše subjektivní účinek barev, jejich možné kombinace, významy a použití - ověřuje a používá kompoziční principy, a to od nejjednodušších přes složitější - samostatně tak vyjadřuje umělecké cítění na základě svých dispozic - skrze vlastní schopnosti interpretuje vizuálně obrazná vyjádření - kombinuje různorodé materiály, rozvíjí svou fantazii, vytváří plošné kompozice v osobitém stylu - orientuje se v prostoru a na ploše - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní a zhodnotí vlastní vizuálně obrazná vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace - pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pojmenovává různé způsoby vyjádření - toleruje díla jiných - vybere ze svých výtvarných prací zajímavá díla a zdůvodní svůj výběr 	<ul style="list-style-type: none"> - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, redisperem - kontrast, harmonie barev - vnímání malby jako součásti kulturního rozvoje člověka - originalita, projekce vlastního prožitku - nauka o barvách, kombinace neobvyklých materiálů <ul style="list-style-type: none"> - uspořádání objektů do celku v ploše, plastické a prostorové prostředky, vyjádření prostoru a jednotlivých subjektů v prostoru - historický posun v interpretaci jednotlivých námětů - kontinuita vývoje jednotlivých etap vybraného umění - současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) - výtvarně vyjádřený pocit z hudby, zvukomalebnost přenesená do barev - sebehodnocení (archiv, tematická výstava, portfolio) - hodnocení výtvarného vyjádření 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání Kreativita</p> <p>MKV: Multikulturalita</p> <p>EV: Ekosystémy Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: M, D</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Inf, Čj (médiá, počítač)</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Hv</p>	

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
7.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše subjektivní účinek barev, jejich možné kombinace, významy a použití - ověřuje a používá kompoziční principy, a to od nejjednodušších přes složitější - samostatně tak vyjadřuje umělecké cítění na základě svých dispozic - skrze vlastní schopnosti interpretuje vizuálně obrazná vyjádření - kombinuje různorodé materiály, rozvíjí svou fantazii, vytváří plošné kompozice v osobitém stylu - orientuje se v prostoru a na ploše - užívá výtvarných prostředků k osobitému vyjádření - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - zkoumá vztah vlastního těla v klidu a v pohybu prostorem, estetiku pohybu - zdůvodní vlastní vizuálně obrazná vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace - pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pojmenovává různé způsoby vyjádření - respektuje díla spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, redisperem - kontrast, harmonie barev - vnímání malby jako součásti kulturního rozvoje člověka - originalita, projekce vlastního prožitku - nauka o barvách, kombinace neobvyklých materiálů - uspořádání objektů do celku v ploše, plastické a prostorové prostředky - vyjádření prostoru a jednotlivých subjektů v prostoru - historický posun v interpretaci jednotlivých námětů - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - klid - neklid - kontinuita vývoje jednotlivých etap vybraného umění - současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) - tělo a prostor (tanec, sport, gesto) - výtvarně vyjádřený pocit z hudby, zvukomalebnost přenesená do barev - tolerance k odlišnému vnímání - sebehodnocení (archiv, tematická výstava, portfolio) - hodnocení 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání Kreativita</p> <p>OSV: Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EV: Vztah člověka k prostředí MDV: Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy: D, Čj</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Inf - PC programy</p> <p>MKV: Multikulturalita</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Tv - pohybové hry, tance</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Hv</p>	

Vyučovací předmět:
Ročník:

Výtvarná výchova
8.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zkoumá vztah lidského těla v prostoru, výtvarně vyjádří základní pohyb těla - navrhne design předmětů, osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě - pozoruje a vnímá svět kolem sebe, svobodně volí a kombinuje prostředky k jeho vyjádření - hledá a reprodukuje zákonitosti přírody - výtvarně vyjádří své pocity a nálady za pomoci barev a tvarů - k uměleckému vyjádření využívá vlastní fantazie - svobodně kombinuje různé materiály a prostředky a vytváří osobitá díla - využívá prostorové uspořádání - dokáže být týmovým členem ve výtvarné projektové práci - vysvětlí použití barev a linií ve vlastním uměleckém díle - rozpozná a zařadí umělecká díla k základním historickým stylům - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy atd...) - vytváří vhodné prostředky pro vlastní výtvarná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě - do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah výtvarných prací, které samostatně vytvořil, vybral nebo upravil, posuzuje účinky komunikace ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk a okolní svět; vyjádření jednoduchých činností postav - bytová kultura, design (koláže, kombinované techniky) - přírodní motivy, životní prostředí - okolní svět - vyjádření pocitů, nálady, záhadné krajiny - svět reklamy, písmo, prostorové uspořádání - využití prvků architektury v životním prostředí, perspektiva - malba temperou, akvarelem, uhlím nebo rudkou, tužkou, suchým pastelem, tuší - historie umění - koláže - primární a sekundární barvy - alternativní řešení při vyjádření vlastního prožitku - osobitost ztvárnění - smyslové vnímání - sebehodnocení (archiv, výstava, portfolio) - komunikace, názor 	<p>OSV: Rozvoj schopností poznávání Kreativita</p> <p>EV: Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>Mezipředmětové vztahy: M, Př, Z</p> <p>OSV: Poznávání lidí Kooperace a kompetice</p> <p>MKV: Multikulturalita Mezipředmětové vztahy: D</p> <p>MDV: Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy: Čj</p>	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřez. témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvořivě užívá různých vybraných technik a kombinuje je pro vyjádření svých představ a myšlenek - v ploše i prostoru vytváří neobvyklé kombinace materiálů - navrhuje design jednoduchých předmětů - uplatňuje osobité vnímání v přístupu k realitě - zkoumá vztah lidského těla a pohybu v prostoru, výtvarně vyjádří základní pohyb - využívá prostorové uspořádání - hledá a analyzuje zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech, dává je do souvislostí a konfrontuje s životním prostředím - rozpozná a zařadí umělecká díla k základním historickým stylům - je aktivním členem týmu při práci na výtvarném projektu - vysvětlí použití barev a linií ve vlastním uměleckém díle - výtvarně vyjádří své pocity a nálady za pomoci barev a tvarů - k uměleckému vyjádření využívá vlastní fantazie i nabytých zkušeností - popíše subjektivní psychologický účinek barev - pomocí metod uplatňovaných v současném výtvarném umění vytváří neobvyklé kompozice - do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah prací, které samostatně vytvořil - hodnotí tvorbu svou i druhých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - svět v minulosti a budoucnosti - světlo a stín - zátiší - věci kolem nás - design, tvar a funkce - práce s netradičními materiály - plošné a prostorové projekty, perspektiva - primární, sekundární a terciální barvy, míchání barev - přírodní motivy, životní prostředí - písmo, využití písma - prostorové uspořádání - základní umělecké styly - portrét a jeho podoby - malba temperou, pastelkami, akvarelem, uhlím nebo rudkou, tužkou, suchým pastelem, tuší - koláž - alternativní řešení vlastního prožitku - kompozice - sebehodnocení (archiv, výstava, portfolio) - humor ve výtvarném umění 	<p>OSV: Kreativita</p> <p>Mezipředmětové vztahy: M, Tv</p> <p>EV: Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředím</p> <p>Mezipředmětové vztahy: D, Př OSV: Kooperace a kompetice MDV: Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení</p> <p>MKV: Multikulturalita</p>	